

ارزیابی و اولویت بندی پیاده راه های شهری بر اساس مؤلفه ی

کیفی، مطالعه موردی: پیاده راه های مرکزی شهر رشت

پریمان بوستانی: دانشجوی کارشناسی شهرسازی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

Email: Pary4490@yahoo.com

چکیده:

این مقاله پیاده راه های مرکزی شهر رشت را مورد مطالعه قرار داده است. هدف این پژوهش مطالعه شاخص های یک پیاده راه مطلوب و مقایسه آن با مجموعه پیاده راه شهر رشت است تا بتوان نقاط ضعف طرح پیاده راه حاضر را برطرف کرد و در جهت ارتقای سرزندگی و هویت شهری رشت گام برداشت. ابتدا به تعاریفی از حمل و نقل پایدار و پیاده راه پرداخته شد. سپس مجموعه پیاده راه های شهرداری مورد مطالعه قرار گرفت. با تهیه جداول سوات و ارزیابی به روش تحلیل سلسه مراتبی (AHP)، شاخص ها و مولفه های کالبدی، اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، ترافیکی و زیست محیطی مشخص گردید و اولویت های آنها مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت. توجه به ویژگی های بومی و هویتی شهر رشت، اختصاص مکان هایی در پیاده راه به منظور مشارکت شهروندان در برنامه های شهری، توجه مسئولین شهری به نیازهای عابران، احداث پارکینگ به منظور کاهش ترافیک عبوری در محورهای مواصلاتی به محدوده و استفاده از گیاهان بومی مورد توجه پژوهشگر قرار گرفته و در اولویت های ارزیابی مجموعه پیاده راه رشت لحاظ شده است. نتایج حاصل گویای این واقعیت است که پیاده راه های مرکزی رشت مورد رضایت شهروندان است ولی نقاط ضعفی هم دارد که در صورت برطرف ساختن آن می توان به یک پیاده راه مطلوب رسید.

واژه های کلیدی: پیاده راه های مرکزی رشت، سرزندگی، هویت، ارزیابی

۱- مقدمه

یکی از عوامل موثر در توسعه ی فیزیکی شهرها جمعیت است. [۱] جمعیت شهری دنیا در قرن بیستم به خصوص بعد از سال ۱۹۵۰ به میزان چشم گیری افزایش یافته است. [۲] طبق بررسیهای انجمن برنامه ریزان شهری امروزه بیش از نیمی از جمعیت جهان در شهرها زندگی می کنند. تحقیقات نشان میدهد که این رشد جمعیت شهری در جهان ادامه داشته و به گونه ایی که در سال ۲۰۳۰ بالغ بر پنج میلیارد نفر در شهرها ساکن خواهند بود. [۳]
افزایش جمعیت شهری به ویژه در کشور های در حال توسعه، این شهرها را با چالش های مهمی از نظر زیست محیطی مواجه کرده است، مسائلی مانند آلودگی هوا، نبود سرزندگی و آلودگی آب، خاک و محیط زیست عمومی و ... از جمله نظام اکولوژیکی محسوب می شود. [۴]
کیفیت و جذابیت های فضاهای عمومی شهری به یکی از مهم ترین سنجه های توسعه یافتگی و قابلیت زندگی در شهرها بدل گردیده است. در این میان، پیاده راه ها به دلیل ویژگی های خود در ایجاد تعاملات اجتماعی در عصر ارتباطات مجازی و تحریک اقتصادی نواحی پیرامونی و نیز به عنوان پهنه هایی چند عملکردی که دامنه گسترده ای از فعالیت ها را در برمی گیرند از نقش اساسی برخوردار می باشند.